

Oponentský posudek k diplomové práci

Autorka: Bc. Lucie Kadlecová

Název DP: Soudní sociální pracovník a jeho role ve věcech péče soudu o nezletilé

Vedoucí DP: JUDr. PaedDr. PhDr. Daniel Hanuš, Ph.D., LL.M., MBA

Autorka zvolila aktuální téma vzhledem k nově ověřované pozici soudní sociální pracovník a poskytla náhled nejen na zahraniční zkušenost s definicí této oblasti výkonu sociální práce, ale především podrobný přehled o projektu Justiční akademie a potřebných znalostech právní úpravy. V teoretické části se věnuje definici základních pojmů a konkrétním záměrům v uvedeném projektu. Praktická část sestává z vhodně zvolené kvalitativní výzkumné metody – polostrukturovaných rozhovorů se zaměstnanci, kteří v rámci projektu na této pilotní pozici působí.

Práce je členěna do jednotlivých kapitol, které na sebe logicky navazují. V teoretické části autorka využívá zahraničních zdrojů a stěžejní část čerpá převážně z projektu Justiční akademie. Tato snaha o detailní popis však způsobila ztrátu možného komplexnějšího rozpracování vybraných aspektů souvisejících s vymezením profese a kritického přístupu. V teoretické části jsou představeny například předpoklady k výkonu profese, které by jednak patřily spíše na začátek práce, a za druhé umožnily prezentovat pilotní pozici soudního sociálního pracovníka v kontextu celé profese v rámci systému sociální práce v ČR. Autorka reflektuje specifika prostředí výkonu sociální práce a pro kontext uvádí též základní informaci o potřebných právních znalostech.

Praktická část v zásadě navazuje na teoretické vymezení, pokračuje však v advokačním přístupu, když si autorka stanovila za cíl zjistit význam soudní sociální práce. V praktické části je podrobně popsána metodologie výzkumného šetření a v příloze uvedena osnova otázek. Překvapivé je tvrzení, že dílčí výzkumné otázky byly formulovány „až na základě provedené analýzy dat.“ Autorka vymezila jako metodologický přístup otevřené kódování, jehož výsledky lze v prezentovaném textu tušit právě ve formulaci dílčích výzkumných cílů. Až na toto pochybení obsahuje shrnující kapitola „analýza a vyhodnocování dat“ strukturovaně a přehledně zpracovaná zjištění z pohledu soudních sociálních pracovníků.

Autorka si stanovila za hlavní výzkumnou otázku práce posoudit, jaký má pozice soudního sociálního pracovníka v českém justičním systému význam v rámci soudních řízení ve věcech péče o nezletilé děti z pohledu soudního sociálního pracovníka. Byť je cíl stanoven ve své podstatě advokačně, což ubírá možnost získat zjištění i v oblasti nejistot či rizik souvisejících se zavedením této pozice, lze konstatovat, že cíl byl naplněn.

Informace a poznatky v této diplomové práci představují zejména strukturovaný přehled o projektu Justiční akademie, pojetí soudní (forezní) sociální práce v zahraničí a pohled lidí, kteří byli v projektu na uvedených pozicích zaměstnáni. Z předloženého zpracování dat lze získat povědomí o názoru stávajících soudních sociálních pracovníků na význam (své) pozice. Pro vyváženost a získání nových informací by práci jistě prospělo rozšíření výzkumných otázek a například také získání názoru na buď od lidí, kteří z této pozice odešli, nebo ještě lépe od sociálních pracovníků z oblasti sociálně-právní ochrany dětí, se kterou se projekt nejvíce protíná.

Doporučuji práci k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře.

Doplňující otázky k diskusi při obhajobě:

Otázka 1: Jak vnímáte z hlediska profese sociální práce překryv se zaměstnáváním těchto odborníků na pozici soudní tajemník? Odpovídá to roli sociálního pracovníka a jsou jimi vykonávané činnosti vždy činnostmi sociální práce?

Otázka 2: Reflektujte roli soudního sociálního pracovníka konkrétně v rámci systému péče o ohrožené děti. Může dojít ke konfliktům rolí například se sociálním pracovníkem v sociálně-právní ochraně dětí?

Příjmení a jméno oponenta: PhDr. Zajacová Melanie, Ph.D.

Praha, dne 30. srpna 2023

Podpis oponenta: